

Prostorová orientace a samostatný pohyb slabozrakých

Mgr. Petr Červenka

Statistiky – (WHO, ČR, MU)

	nevidomí	slabozrací
svět	39 mil (0,58 % populace)	246 mil (3,65 % populace)
Evropa	2,7 mil (0,31 % populace)	25,5 mil (2,87 % populace)
ČR	11 tisíc (0,11 % populace)	76 tisíc (0,76 % populace)
MU	14	31

data z roku 2010, MU z roku 2023

Klasifikace zrakového postižení

- lékařské hledisko (diagnóza)
- funkční diagnostika (pohyb, orientace, čtení, ...)

Hlavní projevy zrakového postižení

- celková ostrost vidění
- výpadky zorného pole
- problém s přizpůsobením změně světelné úrovně
- poruchy vnímání barev
- kombinace

Kontraindikace pro pohybové činnosti ZP

- doporučení oftalmologa
- funkční diagnóza
 - visus (jak vidí)
 - zdravotní rizika
 - progrese vady
- bez rizika zhoršení zraku
 - *katarakta, retinopatie, lehčí refrakční vady*
- s rizikem zhoršení zraku
 - *myopia gravis, glaukom, amotio retinae*
 - předklony, doskoky, celková zátěž, pitný režim

Funkční dopady zrakových vad: katarakta

relativní centrální skotom

diplopie (dvojité vidění)

“žluté vidění”

**Celkové změny visu:
(bez výrazného dopadu na orientaci)**

myopia
(krátkozrakost)

hypermetropie
(dalekozrakost)

achromatopsie
(barvoslepost)

Omezení zorného pole:

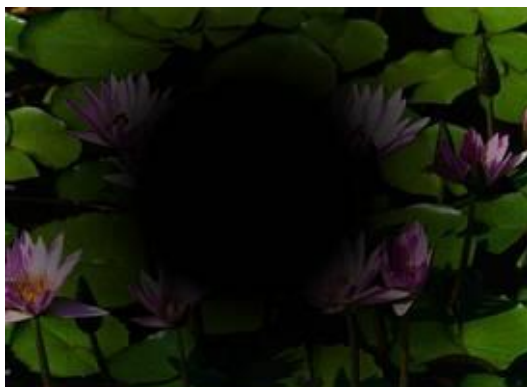
glaukom

hemianopsie

retinopatie

makulární degenerace

diabetická retinopatie

Volba vhodné technologie, techniky, a strategie

- **optické/elektronické pomůcky**
 - monokulár, mobil (fotoaparát), Orcam, ...
- **techniky chůze s holí**
 - dlouhá - TDH, signální, opěrná
- **strategie vnímání zrakem**
 - scanning, tracing, specifické tvary/barvy/umístění
- **nácvik v umělých/přirozených podmínkách**
 - klapky
 - změny světelné úrovně
 - zdůvodnění potřeby

Videa:

[Mezi viděním a neviděním](#) (DE)

[Vision simulations](#) (ENG)

Děkuji.

cervenka@teiresias.muni.cz

**Teiresiás MU, Komenského nám. 2, 602 00 Brno
teiresias@muni.cz, www.teiresias.muni.cz**